K. SVENSKA VETENSKAPSAKADEMIENS ÅRSBOK FÖR ÅR 1940

SÄRTRYCK

STATENS ETNOGRAFISKA MUSEUM

ÅRSBERÄTTELSE
FÖR 1939

STOCKHOLM
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

E. Statens etnografiska museum.

Med 4 planscher.

Personal.

Ingen förändring har under året inträtt i museets ordinarie personal. Även detta år ha flera personer utan särskild kostnad för institutionen arbetat vid densamma under längre eller kortare tid: herr W. A. Unkrig, dr. phil. Ernst Emsheimer, civilingenjör Carl Hedin och fröken Astrid Laquist. De av dem utförda arbetena omnämnas nedan.

Under föreståndarens semester har e. o. amanuensen docenten Gösta Montell vikarierat för denne. Under assistentens semester och tjänstledighet 1. 7.—24. 10. har hans befattning upprätthållits av docenten vid Göteborgs Högskola K. G. Izikowitz, fil. lic. Jan Söderström och artisten Axel Hjelm. För museibiträdet vikarierade under semestern fru Margareta Linné.

Lokalförhållanden m. m.

Efter av Vetenskapsakademien 1938 därom gjord hemställan uppdrog Kungl. Maj:t den 14. okt. åt Byggnadsstyrelsen att upprätta plan för museets vidare utbyggnad samt därvid verkställa utredning rörande uppförande av nybyggnad istället för byggnaden nr 4. Kungl. Maj:t bemyndigade vidare Byggnadsstyrelsen att för angivna ändamål taga i anspråk ett belopp av högst 5,000 kr. av reservationsanslaget till utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.

Med stöd av rekvisitionslagen rekvirerade i slutet av oktober, efter förut gjord överenskommelse med föreståndaren, chefen för IV. Arméfördelningen större delen av byggnad 4 för militär förläggning. Inflyttningen skedde i mitten av november. I början av december utrymdes även fyra rum i Wallingatan 2 att tills vidare disponeras av en byrå vid Medicinalstyrelsen.

Förbättring har verkställts av den till det japanska teceremonihuset hörande trädgården i museiparken, vilken anläggning 1935 gjordes och skänktes av Mr. G. Fujihara, Tokyo, samt The firman James Lundgren & Co. i Göteborg. Under september besökte Mr. Fujihara Stockholm och förbättrade då på sin be-

kostnad trädgården genom utplacering av ett antal större och mindre stenar samt genom plantering av buskar och växter m. m. Mr. FUJIHARA ledde personligen dessa arbeten och arbetade själv under två veckor på platsen. Tack vare tillmötesgående av chefen för Kungl. Djurgårdsförvaltningen hovjägmästare C. AD. ÖHRSTRÖM fingo de erforderliga stenarna hämtas från Djurgårdens mark. När det hela var färdigt, utförde Mr. FUJIHARA och hans närmaste man Mr. FUKUKITA en del av teceremonien och han gav därefter te i museiparken för ett stort antal inbjudna. Med benäget bistånd av japanska legationens damer samt fru IDA TROTZIG utfördes på denna plats delar av teceremonien även en gång i juni.

Verksamheten under året.

Det utrikespolitiska läget har, såsom redan antytts, i viss mån inverkat hindrande på museets ordinarie verksamhet. Sedan slutet av augusti och fram mot mitten av november togs en god del av personalens tid i anspråk av luftskyddsåtgärder av olika slag, inpackning av »elitsamlingen» (de äldsta och dyrbaraste samlingarna) för eventuellt bortförande m. m. Det material, som förvarades i de lokaler, som utrymdes för militär disposition, överfördes dels till byggnad 2, dels till Tekniska museet, där intendenten ALTHIN utan kostnad ställde utrymme till förfogande.

Föreståndaren har som vanligt ägnat sin mesta tid åt löpande ärenden, tjänsteskrivelser, korrespondens, besökande, demonstrationer m. m. Han har bestämt och katalogiserat några nyförvärv, huvudsakligen afrikanska, samt för publicering bearbetat ett mindre afrikanskt material. Även detta år har han fortsatt sina seminarier i ämnet allmän och jämförande etnografi för studerande i Stockholms Högskola. Under vårterminen höllos sex seminarier, under höstterminen, på grund av ökade göromål, endast tre. Seminarierna ha hållits under kvällar (torsdagar) i museets lokaler i Wallingatan 2 och Västra Trädgårdsgatan 10. Liksom under en rad föregående år har föreståndaren på Kungl. Vitterhets, Historie och Antikvitets Akademiens anmodan varit sakkunnig för bedömande av vissa ansökningar om understöd ur Humanistiska Fonden.

Museiassistenten S. LINNÉ har bl. a. deltagit i de löpande göromålen samt har utfört olika katalogiseringsarbeten. Han beviljades tjänstledighet och semester fr. o. m. 1. 7. t. o. m. 6. 10. för att såsom Sveriges och museets representant deltaga i den 27. internationella amerikanistkongressen i Mexico City. Till resans utförande ställde museets mångårige, frikostige gynnare direktör A. E. PAULSON i New York 2,000 kronor till förfogande. Inför kongressen framlade LINNÉ vissa resultat av sina studier över den äldsta bevarade kartan över Mexicodalen, vilken förvaras i Uppsala Universitets bibliotek. Han demonstrerade även det

facsimile av kartan, som utförts för den publikation, som skall utgivas i museets större publikationsserie. Tjänstledigheten utsträcktes sedermera till den 24 oktober enär det fartyg, med vilket LINNÉ hemreste, uppbringades söder om Island av en engelsk kryssare och infördes till Kirkwall, där det kvarhölls 25 dygn. I sin egenskap av docent i allmän och jämförande etnografi vid Stockholms Högskola höll assistenten under vårterminen fyra föreläsningar över »Fornamerikansk konst och kultur».

E. o. amanuensen G. MONTELL har också varit sysselsatt med löpande ärenden samt med katalogisering av samlingar. Utom ett antal smärre asiatiska och amerikanska samlingar har han katalogiserat ingenjör ÅKE KISTNERS förra året skänkta stora samling från Bali och docenten NILS AMBOLTS arkeologiska samling från Östturkestan. De förberedande arbetena till samt monteringen av årets båda tillfälliga utställningar ha till stor del utförts av MONTELL liksom också de monteringsändringar i visningslokalerna vid Kavallerivägen, som blevo följden av att de värdefullaste föremålen där inpackades. De omfattande östasiatiska textilsamlingarna ha vidare genom hans försorg helt ommagasinerats. Han har också upprepade gånger utfört demonstrationer för skolor och andra studiegrupper. Under vårterminen höll doc. MONTELL 10 föreläsningar om mongolernas materiella kultur för studerande vid Stockholms Högskola.

Docenten IZIKOWITZ har under sitt assistentförordnande samt under ytterligare en månad, varvid han avlönades ur det tillfälliga anslaget för katalogisering av samlingar, uteslutande ägnat sig åt katalogiseringsarbete. Han har sålunda behandlat av d:r R. HOGNER skänkt etnografiskt och arkeologiskt material från Arizona m. m. samt prof. G. BOLINDERS samlingar från hans sista expedition till Colombia.

Fil. lic. J. SÖDERSTRÖM har under sitt förordnande bestämt ett antal äldre föremål från Söderhavet samt avslutat bearbetningen av A. SPARRMANS samling från JAMES COOKS 2. expedition. Hans publikation över denna (se nedan) utkom i december med understöd ur Längmanska Kulturfonden.

Artisten A. HJELM har utfört laveringar och teckningar för kataloger över samlingar samt för museets publikationer. Efter sitt förordnandes (en månad) avslutning fortsatte han dessa arbeten ytterligare tre veckor på Hedinexpeditionens bekostnad.

Museibiträdet fröken I. TÖRNBLOMS tid har upptagits av maskinskrivning efter diktamen, renskrivning av kataloger och etiketter, märkning av samlingar samt inregistrering av nyförvärv (föremål, fotografier, böcker). Hon har också korrekturläst museets publikationer och tidskriften Ethnos samt distribuerat bytesskrifter.

Fru MARGARETA LINNÉ utförde huvudsakligen märkning av föremål som vikarie under museibiträdets semester.

Arbetsbiträdena AXEL TÖRNBLOM och GUNNAR NYKVIST ävensom eldaren JAKOB JAKOBSSON ha utfört en mängd snickerier (lådor, hyllfack, förbättring av äldre mallådor, arbeten för de tillfälliga utställningarna), lagat och även rekonstruerat lerkärl, preparerat malsaker och träföremål, putsat blanka vapen och andra metallföremål, rengjort nyanlända samlingar samt biträtt vid ordnandet av de tillfälliga utställningarna. De ha vidare genomgått professor ERLAND NORDENSKIÖLDS stora samlingar från Sydamerika (56 lådor), vilka sedan hans livstid varit deponerade i Göteborgs Museums etnografiska avdelning men nu återsänts och vilkas genomgående krävt mycken tid. Detsamma gäller, som redan antytts, om inpackning av samlingar för evakuering samt utrymningen av byggnad 4 m. m. Slutligen har hr NYKVIST även detta år skött den vid institutionen erforderliga fotograferingen för katalogisering, publikationer etc.

Herr W. A. UNKRIG, bibliotekarie vid China Institut i Frankfurt am Main, har på Hedinexpeditionens uppdrag och bekostnad under fem månader arbetat vid museet för att fortsätta katalogiseringen av den tibetanska och mongoliska boksamlingen. Han har därvid huvudsakligen förberett utgivandet av en resonerande katalog över *Chakhar Sumbun*, ett synnerligen omfattande verk i tio band, som omkring år 1800 sammanställdes av Lobzang Tsultin, en lärd mongolisk munk.

Musiketnografen dr E. EMSHEIMER har avslutat den föregående år påbörjade transskriptionen av de 92 mongoliska sånger och instrumentalmelodier, som löjtnant HENNING HASLUND insamlat i Hsingan, Manchuriet. Även under detta år ha dessa undersökningar möjliggjorts därigenom att Radiotjänst godhetsfullt ställt lokal, apparatur och kopior av grammofonupptagningarna till förfogande. Arbetet har utförts på bekostnad av d:r SVEN HEDIN.

Civilingenjör C. HEDIN har under hela året varit sysselsatt med ordnande och katalogisering av fotografiska plåtar och kopior, som överlämnats från Hedinexpeditionen. Han har dessutom biträtt med skrivarbete, kopiering av kataloger m. m.

Föreningen Arbete för sjuka har såsom förut utan kostnad för museet utfört konservering av textilier. Behandlingen av det fornperuanska materialet har fortsatts och en hel del mindre lagningar företagits. Det viktigaste konserveringsarbetet har utgjorts av iordningställande av en svårt skadad koptisk vävnad, som ursprungligen skänktes av professor G. RETZIUS. Liksom föregående år ha alla arbeten letts och övervakats av fröken ASTRID LAQUIST med fröken STINA ANDERSSON såsom närmaste biträde.

Till nu nämnda oavlönade medhjälpare och i samband med dem även i hög grad till d:r SVEN HEDIN står museet i angenäm tacksamhetsskuld för utfört värdefullt arbete.

Samlingarna.

Gåvor.

Även under detta år har museet haft glädjen få mottaga betydande tillskott i form av samlingar.

Afrika.

Direktören och majoren MAX F. WITTE i Wiesbaden har förärat en värdefull etnografisk samling från f. d. Tyska Östafrika, dit han redan 1889 kom som ung officer i de tyska skyddstrupperna. Samlingen, 180 nummer, består också av gamla föremål av vilka många ej längre kunna anskaffas därute. Till stor del omfattar den vapen — spjut, sköldar, svärd, klubbor, bågar och pilar — som hr WITTE tagit i strider mot infödda eller arabiska slavhandlare. Av folken i områdets norra del äro djagga och pare på och vid Kilimandjaro, samt wasukuma och massajer representerade, de senare framför allt genom rekordartat stora spjut. Föreståndaren har ej sett deras like vare sig i museer eller bland folket därute. Från djagga må nämnas ett par stora armmanschetter av elfenben. Från koloniens södra del, varifrån museet hittills ej ägt något alls, innehåller samlingen föremål från särskilt hehe, ngoni, de s. k. mafiti samt jao i Rufiji-Rovumaområdet. Särskilt med de krigiska hehe måste tyskarna utkämpa blodiga strider. Från dem märkas ett par stora, präktiga sköldar och ett antal spjut av zulutyp. De ha liksom »mafiti» efterhärmat ngonis (ursprungligen en zulustam) beväpning och stridssätt. Araberna representeras av en vacker, typisk kniv med fäste och skida i filigranarbete i silver (formen ursprungligen från Mascat, Sydarabien), pistoler, gevär, kruthorn och patronbälte. Av samlingens fem gevär, bland dem två med flintlås, äro ett par även tagna från negrer. Intressant ur kulturhistorisk synpunkt är även ett av de halsjärn, med kedja och nyckel, med vilka tyskarna brukade transportera tillfångatagna slavhandlare eller andra förbrytare.

Professor GUSTAF BOLINDER, som hösten 1938, på uppdrag av tidskriften »Folket i Bild», företog en studieresa i Liberia, hade då vänligheten begagna tillfället att hopbringa en etnografisk samling och skänka den till museet. Samlingen, som omfattar c:a 160 nummer, härrör sig till största delen från kpwesse, numerärt såväl som politiskt det viktigaste folket i det inre Liberia. Materialet belyser olika sidor av kpwesses materiella kultur: lerkärl, korgar och andra flätverk, hängmatta, vävnader av bomull och fibrer, mössor av skinn, skedar och kammar av trä, pallar, trummor, en *sansa*, dansskallror av fruktskal, svärd, bågar och pilar. Härtill komma några masker av trä, vilka användas även av kpwesse men torde härstamma från de längre söderut

boende bassa. Dessa representeras i övrigt av ett par miniatyrmasker av amulettkaraktär.

Enär Liberia förut praktiskt taget icke alls var representerat i museet, var denna gåva mycket välkommen. Professor BOLINDER hade dessutom före sin hemresa vidtagit åtgärder för att komplettera samlingen med ytterligare en del föremål, bl. a. smedernas olika fabrikat, men dessa ha ännu ej anlänt.

Greve STEN VON ROSEN, som avled den 16. mars, hade i sitt testamente förordnat att honom tillhöriga föremål av etnografiskt intresse, särskilt från Abessinien, skulle överlämnas till museet. Enligt vad boutredningsmannen, friherre H. FALKENBERG, meddelade dettas föreståndare, var testamentet ej upprättat i laga form men godkändes det oaktat av donators föräldrar, generallöjtnanten greve REINHOLD VON ROSEN och dennes maka.

Gåvan omfattar 127 nummer, med få undantag från Abessinien, som greve VON ROSEN besökte vid kejsarens kröning 1930. De flesta föremålen härröra sig från abessinier i egentlig mening, det härskande folket amhara, i och omkring Addis Abeba, men även områden något längre söderut, såsom Ghurage, äro representerade. Samlingen innehåller svärd och dolkar, spjutspetsar, sköldar, patronbälte av läder, kruthorn av buffelhorn, korgarbeten, lerkärl, huvudpallar av trä, huvudlag och dekorationer av läder för hästar, processionskors av legering av silver och tenn. Härtill komma många prydnadsföremål av silver, legering av silver och tenn, mässing, koppar och glas: hals-, arm-, fot- och fingerringar, halsband, örhängen etc. Av särskilt intresse äro 11 st. större målningar på väv med amharisk text. Bland deras motiv märkas abessinska legender och historiska händelser (t. ex. drottningen av Saba och kung Salomo). Donationen innehåller åtskilliga föremål, som ej finnas i museets tidigare förvärv från Abessinien (de flesta hemförda av svenska missionärer) och utgör en värdefull komplettering av detta material.

Museets alltjämt tyvärr knappa bestånd av arkeologiskt material från Afrika har ökats genom en gåva av missionären fil. lic. Efraim Andersson, som hemfört ett större antal grovt tillslagna stenar samt skärvor men även yxor, som han funnit i trakten av Madingo i sydligaste delen av Franska Ekvatorialafrika (Franska Kongo). Han har delat sina fynd mellan de etnografiska museerna i Stockholm och Göteborg.

Ett par av museets engelska vänner i Afrika ha också haft vänligheten översända gåvor:

chefsläkaren i Khartum d:r H. G. WOODMAN ett nät för drevjakt från asandefolket i norra Belgiska Kongo, 9 meter långt. Detta jaktredskap, som nu håller på att försvinna i Afrika, var förut ej representerat i samlingarna;

gruvinspektören på Guldkusten kapten R. P. WILD en dolk med ringformigt fäste från Nangode i Guldkustens Norra Terri-

torium (med anledning av en av fil. d:r S. Lagercrantz publicerad undersökning över denna dolktyps utbredning i Afrika).

Asien.

H. K. H. Kronprinsen har genom professor O. Sirén överlämnat ett stenhuvud från en taoistisk gudabild, troligen från 1200-talet. Enär museets samlingar innehålla endast ett fåtal prov på den kinesiska stenskulpturen, är varje tillskott av stort intresse.

Liksom så många gånger tidigare har d:r Sven Hedin även under detta år skänkt ett antal föremål ur sin privata samling. Museet har sålunda fått mottaga sex målningar, av vilka tre äro kinesiska, två östturkestanska och en tibetansk. Av de förstnämnda är särskilt en anmärkningsvärd, enär den visar offerceremonien till de hungrande andarna i dödsriket. Den tibetanska målningen är en s. k. *tangka*, tempelmålning, med gudinnan Gröna Tara i mitten, omgiven av legendscener, som bl. a. återgiva detaljer ur tibetanernas dagliga liv.

Från Mongoliet ha några enstaka föremål skänkts. Herr F. A. Larsson (hertig Larsson) har genom docenten Montell överlämnat en sällsynt vacker *kapala*, offerskål, som tillverkats av kalotten av ett människokranium, vars inre klätts med silver, medan kanten dekorerats med koraller och turkoser. Vidare har fil. d:r Torsten Lenk donerat en tempelmatta, fru Elsa Skallsjö en kliché av trä för tryckning av »vindhästar» och doc. G. Montell en vintermössa från torgoterna vid Etsingol.

Den japanska samlingens nyförvärv hänföra sig framför allt till teceremonihuset. Mr. G. Fujihara har sålunda låtit hitsända 135 st. glacerade tegelpannor för att möjliggöra ersättande av skadade exemplar å teceremonihusets tak samt för att skapa en reserv för framtiden. Vid sitt ovan nämnda besök i Stockholm överlämnade han vidare en kakemono att upphängas vid ceremoniens förrättande. För den nyordnade trädgården har direktör Martin Månsson vid sitt besök i Japan under året inköpt fem stenlyktor, av vilka han själv donerat tre, generalkonsul Ivar Stafsing och konsul Gösta Guston vardera en. Dessa lyktor ha uppsatts i och vid teceremoniträdgården.

Svenske ministern i Tokyo, envoyé Vidar Bagge, har skänkt ett miniatyrlandskap, som han mottagit som hedersgåva av japanska vänner.

Av docent K. G. Izikowitz ha samlingarna mottagit 2 st. klingande kulor av mässing från Japan, enl. uppgift ett erotiskt exitationsmedel för kvinnor.

Från Franska Indokina, detta stora, etnografiskt synnerligen intressanta område, har museet under de senaste åren mottagit ganska omfattande samlingar. Även under 1939 ha några smärre gåvor överlämnats, som bidraga till fyllandet av luckor. Konst-

handlaren, kapten Peter Johansen, Köpenhamn, har sålunda skänkt tre st. små arkeologiska fajanskärl från Tonkin av vilka två stamma från byn Ngoc Hà, som ligger på platsen för den gamla huvudstaden Dai Là Thanh. De dateras till 1200-talet eller tidigare. Professor J. G. Andersson har från Vackai, nära Hongai, Tonkin, överlämnat ett antal av de vassa bambupinnar, som användas som skyddsmedel mot tjuvar i åkrarna. Ett mycket värdefullt tillskott till samlingen av prov på olika asiatiska skriftarter har erhållits genom de två manuskript, som doc. K. G. Izikowitz förvärvade i en lanten-by i provinsen Haut-Mékong (Laos) och nu donerat till museet. Under sin djärva färd med utombordsmotor längs Östasiens kuster och mellan Indonesiens öar har fröken Aina Cederblom haft museet i vänlig hågkomst och skaffat en del etnografiska föremål, som hon sänt som gåva. Den första sändningen utgjordes av några redskap etc. från Tonkin och Cambodja (se ytterligare nedan).

Herr Bertil Björkegren har skänkt 13 n:r från sin för Riksmuseet företagna andra resa i Indokina 1938—1939. Föremålen härröra sig från en moi-stam i Kontum-området i södra Annam samt från meo (miao-tsi) i norra Tonkin och bestå av flintlåsgevär med tillhörande jaktväska, krutflaska och kalebass för hagel, koger och pilar för armborst, fällor, en huggkniv med långt skaft att hugga av buffelns hassenor vid buffeloffer m. m. Särskilt intressant är en rund träsköld.

Prof. Olof Janse har under sin senaste expedition till Franska Indokina fortsatt sitt insamlingsarbete för museet, men föremålen ha ännu icke anlänt till Sverige.

Från en lu-by norr om Chieng-mai i norra Siam har Svensk Filmindustri skänkt fyra dräkter, som ha använts vid inspelning av en film, som under d:r Paul Fejos ledning upptogs i denna by. Dräkterna äro nya men fullt autentiska.

Ett av årets största nyförvärv utgöres av herr Rolf Blombergs samlingar från Borneo och Java, c:a 250 n:r, vilka till stor del inlösts med medel ställda till förfogande av fröken Ellen von Platen. En del utgöra gåva av herr Blomberg. Denne vistades på Borneo från maj 1938 t. o. m. jan. 1939 samt på Java från februari till juni 1939. Särskilt på Borneo gjorde han långa och strapatsrika resor och kom därvid i beröring med olika dajakstammar. Samlingarna äro hopbragta dels vid Sembakongfloden och i höglandet väster och söder om dess källflöden, dels vid Seboekoefloden, allt inom norra delen av Nederländska Borneo. Föremålen giva en god bild av de nutida dajakernas kultur. Framför allt lägger man märke till den egenartade och fantasirika ornamentik, varmed särskilt korgar och hattar dekorerats. Bland de många intressanta föremålen må här i övrigt endast nämnas de höga, vackert ornerade rasselstavarna av bambu, som användas rituellt vid rissådden.

På Java samlade herr Blomberg sitt etnografiska material i och omkring Pekalongan. Det värdefullaste utgöres av masker och musikinstrument, bl. a. en fullständig *angklong*, till den märkliga dansen *koeda kepang*. De viktigaste attributen i denna utgöras av ett slags käpphästar, flätade av bambu, på vilka till furstar maskerade män rida under dansen. En annan framstående figur är *barongan*, en djurmask, som har ett slags clownroll och driver ofog bland åskådarna.

Fröken Aina Cederblom har genom Rolf Blomberg hemsänt och förärat ett 50-tal föremål från Solo på Java. De utgöras av vackra lerkärl, små korgarbeten, kakformar, skedar, slevar, kammar m. m. En buffelskälla av brons är anmärkningsvärd på grund av sin form.

Herr K. A. Landberg, Pekalongan, Java, har genom hr Blomberg skänkt en bambukorg, som användes för förvaring av fisk och skaldjur.

Ingenjör Åke Kistner har haft älskvärdheten att utöka sin förra året donerade stora samling från Bali med ett betydande antal föremål, som han ursprungligen reserverat för sin egen räkning.

D:r Paul Fejos har skänkt 10 nummer från Mentaweiöarna, som han insamlat under sin expedition dit för A. B. Svensk Filmindustris räkning. De utgöras av en båge, tre koger med förgiftade pilar, en ceremonitrumma, en paddel, en bärkorg samt barktyg. Dessutom har prof. C. G. Santesson skänkt två koger med pilar, en behållare för pilgift samt prov av det träd (*Antiaris toxicaria*), av vilket pilgift beredes. D:r Fejos överlämnade detta material för bearbetning åt prof. Santesson (se litteraturförteckningen nedan), som sedan skänkte det till museet.

Grosshandlare Oscar Kraepelien har överlämnat en av fil. d:r E. Mjöberg från Borneos dajaker hemförd liten pinne med en roterande trissa i varje ända. Männen sticka denna vid coitus genom den genomborrade glans.

Docenten S. Linné har skänkt en guldinlagd pilspets från Persien och fröken Hilda Lundberg, Stockholm, två genom stämpling dekorerade bomullstyger från detta land med karakteristisk persisk-indisk ornamentik samt därjämte en intressant vävnad från ön Sumbawa, Nederländska Indien.

Major Kraft von Landwüst, Flen, har förärat ett dolkliknande redskap, helt av brons med fäste i form av en krokodil, möjligen från Indien.

Amerika.

De amerikanska samlingarna ha under året utökats genom gåvor av följande personer:

Professor Einar Lönnberg 43 st. pilspetsar av sten samt 10 benpärlor från Florida och Georgia;

fröken ELLEN VON PLATEN, Stockholm, en filt eller axelmantel, troligen från Arizona. Den hemfördes av prof. GUSTAF RETZIUS och är ett gott prov på den gamla textilkonsten hos indianerna i Förenta staternas sydöstligaste områden;

direktör A. E. PAULSON, New York, en vackert dekorerad lerskål från en grav nära den stora pyramiden i Cholula, Mexico, samt ett lerkärl och en rökelsebrännare från resp. Tlaxiaco och Nochistlan i staten Oaxaca. Han har även utökat museets etnografiska samlingar från Mexico med en bonad med broderier, föreställande aztekiska namnhieroglyfer;

ingenjör RAGNAR SCHLYTER, Stockholm, en utmärkt gjord gipsavgjutning av en med hieroglyfer och symboliska tecken dekorerad aztekisk askurna från Mexico i Museum für Völkerkunde i Hamburg;

fröken BODIL CHRISTENSEN, Mexico, avgjutningar av två lerfigurer från Mexicodalen av sällsynta och intressanta typer från aztekisk tid och från Teotihuacan-epoken;

d:r SAMUEL KIRKLAND LOTHROP, New York, sju föremål av guld samt ett av oxiderad koppar, fragment funna i samband med hans utgrävningar i Coclé i Panama;

generalkonsul TORSTEN HALLERSTRÖM, Bogotá, etnografiskt och arkeologiskt material från Colombia. Det förra utgöres dels av en fullständig dansdräkt för en hövding från curipacostammen vid Rio Isana, dels av musikinstrument, pilar m. m. från quibasindianerna vid Rio Tuparro. Den arkeologiska delen av gåvan består av sländtrissor och en bronsfigur från quimbayas samt av en figur av lergods, troligen från chibcha-folket. I synnerhet sistnämnda föremål är av största intresse för museet, som förut icke äger något prov i original på den typiska, högtstående chibcha-konsten. Denna gåva hemfördes och överlämnades från hr HALLERSTRÖM av v. konsuln i Bogotá HUGO KARLSSON;

konsul IVAR BOHMAN, Guayaquil, vid hans besök i Sverige under hösten, åtta föremål, alla gamla och sorgfälligt gjorda, från jibaroindianer vid Rio Zamora;

ingenjör E. JOHANSSON, La Paz, sex lerkärl från Tiahuanaco, Bolivia;

intendent ARVID SWÄRD, Stockholm, en båge samt två pilar från indianer i norra Brasilien.

Inköp.

Av direktör ERIK SEVERIN, Långängen, inköptes, med bidrag från Riksmusei Vänner, 33 arkeologiska föremål från staten Colima i Mexico. Enligt uppgift av svenske filmfotografen LEONARD CLAIRMONT har denne funnit dem i gravar, som han själv utgrävt, men några detaljer härom har han icke meddelat. Nämnas må 13 vackert formade lerkärl och 14 ovanligt väl bevarade, intressanta lerfigurer.

Under sin vistelse i Mexico City inköpte assistenten en indiansk trumma, s. k. *teponaxtli* som i gammal tid användes av indianerna vid religiösa ceremonier och som ännu i hemlighet är i bruk i svårtillgängliga och sällan besökta bergstrakter. Den är tillverkad under spansk tid men är av ursprunglig typ och härrör från Tejupilco, staten Mexico.

Genom bidrag från Bildtska Fonden har av direktör E. Severin även inköpts en sats japanska askar, dekorerade med utmärkt vackra, lackerade ornament, samt från kapten Peter Johansen, Köpenhamn, fyra värdefulla prov på äldre japanskt konsthantverk (lackerat matsäcksställ, skrivask av järn med driven dekoration, fat av fajans, vattenbehållare för tuschrivning, s. k. mizuire).

Vidare ha inköpts:

av organist Elis Johansson ett genombrutet rör av emaljöverdragen koppar till förvaring av dokument, Kina;

av antikvitetshandeln Guldkronan ett kinesiskt miniatyrskepp av elfenben;

av lektor F. Linder, Sigtuna, två gamla masker från Yoruba, Västafrika, samt

av herr Alf Kinnander en arkeologiskt funnen stenstöt från Tahiti, enligt uppgift använd att krossa växtmediciner med.

Depositioner.

Nordiska Museet har deponerat en värdefull gammal jakutisk kvinnorock samt en bok från Java, skriven på lontarpalmblad. Den jakutiska rocken hemfördes av överstelöjtnant Peter Schönström, som blev tillfångatagen efter slaget vid Poltava 1709, fördes till Solikamsk i västra Sibirien och först efter fredsslutet återkom till Sverige 1722. Rocken överlämnades redan detta eller följande år till Uppsala Universitets samlingar;

d:r G. Montell har deponerat tre knivar med ätpinnar och elddon i slidor, försedda med silverornament samt hängbeslag och andra prydnadsdetaljer i filigranarbete eller i drivet silver. De ha av honom förvärvats i Inre Mongoliet;

fil. mag. Bror Danielsson, Stockholm, två gravfigurer av lergods från Tang-dynastiens tid, Kina;

friherre D. Dickson, Stockholm, 24 lerkärl från norra delen av Perus kust;

fröken Margit Fjellman, Stockholm, en träskulptur från Ecuador, Peru eller Chile;

d:r S. Linné, textilier och andra etnografiska föremål från olika indianstammar i Mexico.

Penninggåvor och understöd m. m.

Ur statsanslaget för utgivande av lärda verk etc. har föreståndaren för fortsatt utgivande av »Statens Etnografiska Mu-

seum, Smärre Meddelanden» erhållit ett understöd av 1,000 kronor. N:r 15 och 16 av denna serie ha utkommit under året (se nedan).

Föreningen Riksmusei Vänner har haft vänligheten överlämna kronor 287: 50.

För att museet skulle kunna låta representera sig vid årets internationella amerikanistkongress i Mexico ställde dir. A. E. PAULSON i New York frikostigt medel till förfogande, 2,000 kronor. Assistenten utsågs, såsom ovan nämnts, till representant.

Intresset för den japanska teceremonianläggningen i museiparken har avsevärt ökats, särskilt genom dess japanske mecenats, Mr. FUJIHARA, besök. På initiativ av fruarna Gabriella Gadelius och Katie Tham bildades på hösten bland Svensk-Japanska Sällskapets damer en förening med teceremoniträdgårdens vård och underhåll som syfte. Genom denna förenings skattmästare, fru GRETA THUNE, hade föreståndaren vid årets slut för detta ändamål haft glädjen mottaga s:a 600 kronor. Av detta belopp överlämnade det japanska ministerparet, excellensen och madame KURIYAMA, 200 kronor före sin avresa från Stockholm. 100 kronor vardera ha vidare lämnats av: A. B. Gadelius & Co. genom civilingenjör ROBERT THUNE, A. B. Mattias Hägglund genom direktör M. HÄGGLUND, A. B. Kjellbergs Succ:rs genom direktör ANDERS EKDAL samt firma M. Månsson genom direktör MARTIN MÅNSSON.

Den enligt sin önskan okände givare, som förra året skänkte 250 kronor för teceremonihusets och dess trädgårds underhåll, har haft vänligheten översända samma belopp även detta år.

Gåvor till bildarkivet.

D:r SVEN HEDIN har överlämnat originalen till teckningar av olika konstnärer, vilka illustrerade den år 1898 utgivna reseskildringen »En färd genom Asien». Följande konstnärer äro representerade: David Ljungdahl (9 st. laveringar och akvareller), M. Adlercreutz (3 kolteckningar och 1 gouache), Gunnar Hallström (2 laveringar), G. Lindberg (5 laveringar), L. Nyblom (2 laveringar), Paul L-n Palm (2 laveringar). Vidare har d:r HEDIN skänkt 25 förstoringar av fotografier samt bekostat fotografering av föremål i samlingarna.

Till Hedin-samlingarna har docenten BIRGER BOHLIN, Uppsala, överlämnat 15 fotografier från Nordvästkina.

Professor GUSTAF BOLINDER har kompletterat katalogen över sina 1936 i Colombia gjorda samlingar genom avbildningar av 277 föremål. Dessa bilder, tuschteckningar, laveringar och akvareller, äro med stor skicklighet utförda av kand. TORD BOLINDER.

Till bildarkivet ha även gåvor överlämnats av:

Professor SIXTEN BOCK ett 20-tal förstoringar av fotografier, tagna under hans expedition till Söderhavet 1917—1918;

Svensk Filmindustri och dir. Olof Andersson 34 fotografier från d:r Paul Fejos expedition, huvudsakligen från Mentawei-öarna;

Stockholms Stadsmuseum skioptikonbilder och fotografiplåtar, återgivande kinesiska landskap, folkbilder m. m.;

kapten Peter Johansen, Köpenhamn, 22 fotografier av föremål i givarens samlingar av buddhistiska skulpturer m. m.;

Kungl. Biblioteket genom d:r Carl Björkbom 20 förstoringar från Ceylon samt av d:r Björkbom personligen ett stort antal bilder ur olika utländska illustrerade tidningar;

konstnären Arthur Sjögren kopparstick, kinesiska träsnitt m. m.;

museidirektören d:r A. Scheller, Köln, 55 av honom tagna fotografier av föremål i museets söderhavssamlingar;

d:r S. Linné 28 etnografiska bilder från Mexicodalen samt 35 vykort av arkeologiska föremål från olika delar av Mexico;

enstaka bilder eller fotografier ha skänkts av följande personer: generalkonsul F. Cronholm, Stockholm, Mr. James Hornell, St. Leonards-on-Sea, Mr Rodney Gallop, British Legation, Köpenhamn, amanuensen fil. kand. Jan-Erik Anderbjörk, d:r Hans Findeisen, Berlin, köpman Eric Pettersson, Hörby.

Gåvor till filmarkivet.

Ett värdefullt tillskott till museets filmarkiv utgör en film, som genom Mr. G. Fujihara skänkts av Board of Tourist Industries, Department of Government Railways, Tokyo. Den visar utförandet av den traditionella japanska teceremonien.

Ytterligare en från Japan avsänd film, även den en gåva, hade vid årsskiftet ännu ej hunnit anlända.

Boksamlingen.

D:r Sven Hedin har även under detta år överlämnat synnerligen betydande bokgåvor. Främst bland dessa böra nämnas det berömda verket Atlas Pittoresque du Voyage de Humboldt et Bonpland (Paris 1810), F. Sarre, Denkmäler Persischer Baukunst, Flandin et Coste, Voyage en Perse, Radloff, Atlas der Alterthümer der Mongolei, Hans Meyer, In den Hoch-Anden von Ecuador. Av Hedin-expeditionens serie har museet fått det sist utkomna bandet: F. Bergman, Archaeological researches in Sinkiang, Stockholm 1939.

Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien har även detta år genom sin bibliotekarie docenten A. Schück överlämnat ett flertal publikationer, huvudsakligen duplettexemplar ur tidskriftsserier.

Följande institutioner och sällskap etc. ha översänt publikationer:

University of Michigan, Ann Arbor; Sociedad Cientifica del Paraguay, Asunción; Museum für Völkerkunde, Basel; University of California, Berkeley; Ibero-Amerikanisches Institut, Berlin; Bernisches Historisches Museum, Bern; Geographische Gesellschaft, Kolonial- und Übersee-Museum, Bremen; National Museum of Southern Rhodesia, Bulawayo; Cranmore Ethnographical Museum, Chislehurst (England); Institut Français d'Afrique Noire, Dakar; Denver Art Museum, Denver, Colorado; Allen County-Fort Wayne Historical Society, Fort Wayne, Indiana; Forschungsinstitut für Kulturmorphologie, Frankfurt am Main; Deutsche Gesellschaft für Kulturmorphologie, Frankfurt am Main; Rautenstrauch-Joest-Museum für Völkerkunde, Köln; Nationalmuseet, Köpenhamn; Museo Nacional, Lima; Royal Anthropological Institute, London; Royal Central Asian Society, London; Prokur der Steyler Missionare, Montenan, Belgien; Sociedad Amigos de las Ciencias Naturales »Kraglievich-Fontana», Montevideo; Museum für Völkerkunde, München; Yale University, New Haven; Museum of the American Indian, Heye Foundation, New York; Norges Svalbard- og Ishavs-undersökelse, Oslo; Norsk Folkemuseum (Bygdøy), Oslo; Comité d'Etudes Historiques et Scientifiques de l'Afrique Occidentale Française, Paris; Société d'Ethnographie de Paris; Reale Accademia d'Italia, Rom; Museo Nacional de Costa Rica, San José; Museum of New Mexico, Santa Fé; Württembergische Verein für Handelsgeographie, Museum für Länder- und Völkerkunde Lindenmuseum, Stuttgart; Eesti Rahva Muuseum, Tartu; Musée Ethnographique du Congo Belge, Tervueren; The Japanese Association of Museums, Tokyo; Kokusai Bunka Shinkokai (The Society for International Cultural Relations), Tokyo; Museo de Arqueologia »Rafael Larco Herrera», Trujillo, Peru; Universidad Nacional, Tucumán; Instytutu Nauk Antropologicznych i Etnologicznych Towarzystwa Naukowego, Warszawa; The National Academy of Sciences, Washington; The Catholic University of America, Washington; Catholic Anthropological Conference, Washington; Hrvatski Narodni Etnografski Muzej, Zagreb; Institutet för nordisk etnologi vid Åbo Akademi, Åbo; Föreningen Armémusei Vänner; A.-B. C. O. Borgs Söners Fabriker, Lund; Generalstabens Litografiska Anstalt; Göteborgs Museums etnografiska avdelning; Hälsingborgs Museum; Kulturhistoriska Museet, Lund; Kungl. Livrustkammaren; Kungl. Maj:ts Beskickning i Washington; Thefirman James Lundgren, Göteborg; Lunds Universitets Geografiska Institution; Länsmuseet, Jönköping; Malmö Museum; Nordiska Museet; Riksdagsbiblioteket; Föreningen Sveriges Sjöfartsmuseum; Stockholms Stadsmuseum; Svensk-Internationella Pressbyrån; Tekniska Museet; Uppsala Universitets Geografiska Institution; Kungl. Vetenskapsakademien; Föreningen Örebro Läns Museum; Östasiatiska Samlingarna.

Publikationer ha vidare lämnats av följande enskilda personer:

D:r B. Bonnerjea, Budapest; Sanitätsrat d:r G. Buschan, Stettin; prof. R. Corso, Neapel; major d:r G. Friederici, Ahrensburg; d:r Béla Gunda, Budapest; prof. M. Gusinde, Wien; prof. S. Györffy, Budapest; d:r M. J. Herskovits, Evanston; Mr. J. Hornell, St. Leonards-on-Sea, England; herr C. A. Högman, Mouans-Sartoux (A. M.), Frankrike; Mr. H. Josephi, Mosman, Australien; herr B. Kroepelien, Oslo; d:r F. Lane, São Paulo; d:r E. J. Lindgren, Cambridge; konservator A. J. de Lorm, Haag; prof. J. Maes, Tervueren; nob. A. Mordini, Barga; prof. F. Pospíšil, Brünn; prof. O. Reche, Leipzig; d:r F. Sarasin, Basel; d:r R. U. Sayce, Manchester; prof. W. Schmidt, Wien; prof. J. C. Tello, Lima; d:r P. A. Vestal, Cambridge, Mass.; d:r R. M. Zingg, Denver; bibliotekarien fil. lic. C. Björkbom; herr Rolf de Maré, Paris; fil. d:r S. Lagercrantz; prof. G. Lindblom; doc. S. Linné; doc. S. Lovén; direktör D. Lundgren, Göteborg; intendenten E. Manker; doc. G. Montell; fil. lic. J. Söderström; dir. Leander Tell.

Här må lämpligen även nämnas att herr Hjalmar Josephi, Mosman, N. Syd-Wales, haft vänligheten sända en stor samling klipp ur australiska och andra i Söderhavet utgivna tidningar innehållande intressanta etnografiska uppgifter och andra meddelanden om infödingarnas förhållanden.

Deposition. Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien har genom bibliotekarie A. Schück deponerat det stora och dyrbara planschverket »Bôrô-Boudour», utg. av C. Leemans, Leiden 1874.

Följande utländska besökare ha studerat museets samlingar:

D:r Oku Ampofo, Ashanti (Afrika), hr Pierre Bessaignet, Paris (Söderhavet), d:r Junius Bird, Museum of Natural History, New York, prof. Jan Czekanowski, Lemberg (Afrika), d:r Carl Diem, Berlin, furstinnan Elisabet Fugger-Babenhausen, Augsburg, Mr. Ginjiro Fujihara, Tokyo, Mr. Y. Fukukita, Tokyo, prof. A. Gallinger, München, Mr. Wardh Goodenough, New Haven, hr G. Györffy, Budapest, prof. E. L. Hewett, Santa Fé, Nya Mexico, baron E. von der Heydt, Ascona (Asien), prof. Yosioka-Hirota, Japan, Mrs. Claire Holt, Batavia (Bali), Mrs. Dorothy Hood, Panama (teceremonihuset och de japanska samlingarna), Kinas minister i Stockholm Wei-lin Hsieh, hr B. Imai, Tokyo, kapten Peter Johansen, Köpenhamn, operasångerskan Teiko Kiwa, New York, hr Baranta Kumor Mallik, Calcutta (teceremonihuset och de japanska samlingarna), Japans minister i Stockholm S. Kuriyama, hr Owen Lattimore, Baltimore, fröken Editha Lessing, Berlin, amanuensen vid universitetsbiblioteket i Helsingfors, fil. mag. Birgit Lunelund (kine-

siska samlingar från 1700-talet), fil. kand. TOINI NIEMIMAA, St. Michel, fru HELENA MARCH, Rockford, U.S.A., Frankrikes minister i Stockholm ROGER MAUGRAS, Finlands chargé d'affaires d:r RAGNAR NUMELIN, museidirektören d:r P. T. PATERSON, Cambridge, kolonialtjänsteman A. M. ROSS, Singapore, baron ROBERT DES ROTOURS, Kina, konstnären ALY BEN SALEM, Tunis, museidirektören d:r ANDREAS SCHELLER, Köln (ikat och träskulptur från Melanesien), d:r TONI SCHMIDT, Stockholm (tibetansk litteratur); d:r W. T. STUTTERHEIM, Batavia (Bali), hr OTIS TAYLOR, New York, hr C. TSUI, Lidingön, rektor M. VELLEMA, Dorpat, doc. KUSTAA VILKUNA, Helsingfors (ostturkestanska, spec. sartiska samlingar), fröknarna ANNETTE och ELISABETH DE VRIES, San Francisco (museiteknik), fil. lic. A. O. VÄISÄNEN, Helsingfors, generalkonsul TH. WANNER, Stuttgart, dir. M. F. WITTE och fru FRIDA WITTE, f. Becker, Wiesbaden, d:r YOSIOKA-YUYOI, Japan.

Bland övriga personer, som i studiesyfte besökt museet, märkas:

Missionären fil. lic. EFRAIM ANDERSSON, Lund (Afrika), fru hovjuvelerare K. ANDERSON, prof. T. ARNE, envoyé W. BAGGE, amanuensen B. BENGTSSON, intendenten d:r EVA BERGMAN, amanuensen F. BERGMAN, hr ROLF BLOMBERG, konsul IVAN, BOHMAN, Guayaquil, prof. G. BOLINDER, kammarskrivare H. EK, fru G. GADELIUS, konstnärinnan S. GRÖNDAL, konstnären G. HALLSTRÖM, löjtnant H. HASLUND-CHRISTENSEN, fröken ALMA HEDIN, rektor M. HOFFMANN, Örjansgården, Viggbyholm, med. kand. ÅKE HOLM, Stockholm (Kina), docenten K. G. IZIKOWITZ, Göteborg, godsägare M. JESPERSON, Stockholm, ingenjör O. KARLBECK (kinesisk arkeologi), intendenten d:r W. KAUDERN, Göteborg, ingenjör Å. KISTNER, fröken TYRA KLEEN, fröken M. KLINGSPOR, fil. kand. GÖSTA KOCK, fil. d:r S. LAGERCRANTZ (Afrika), hertig F. A. LARSON, fru CORNELIA LÖNNBERG (sandmålningar), hr K. B. MALMBERG, Wien (teceremonihuset och de japanska samlingarna), d:r K. MALMSTEN, lappmännen JOHAN MANGI och NIKOLAUS SEVÄ, Vittangi, amanuensen A. MODÉN, fru E. MÅRTENSON, Djursholm, prof. T. NORLIND, dir. A. E. PAULSON, New York, hr CHARLES F. PERRY, Viggbyholm, greve ERIC VON ROSEN, konstnären Arthur Sjögren, prof. C. SKOTTSBERG, fil. lic. J. SÖDERSTRÖM (Söderhavet), fru K. THAM, direktör R. THUNE, d:r E. WALLQVIST, Arjepluog.

För allmänheten ha samlingarna från Östasien vid Museivägen (Kavallerivägen) varit fritt öppna onsdagar och lördagar 12—3 samt söndagar 1—4 e. m.; tisdagar, torsdagar och fredagar mot fastställd avgift. De afrikanska samlingarna i V. Trädgårdsgatan 10 ha hållits fritt öppna onsdagar 12—3 och söndagar 1—4. Bland besökande grupper må nämnas yrkesskolan för hantverk i Tartu (Dorpat), Tekniska skolan, Handarbetets Vänner, Arbe-

tarnas Bildningsförbund, Helnykteristernas Bildningsförbund, Anglo-Swedish Society, utländska elever vid Örjansgården, Viggbyholm, och Turisttrafikförbundets guider. För åtskilliga grupper har demonstration utförts av tjänstemännen. Fru IDA TROTZIG har därjämte vid flera tillfällen visat teceremonianläggningen. De båda utställningslokalerna ha under året besökts av sammanlagt 9,025 personer.

Under året ha två tillfälliga utställningar anordnats. Den 9 juni öppnades således under beskydd av excellensen ROGER MAUGRAS, Frankrikes minister i Sverige, en utställning av dräkter, smycken m. m., tillhöriga konstnären ALY BEN SALEM, Tunis. Av nyförvärv genom gåvor anordnades i urval en utställning, som öppnades den 17 oktober. Det ena av de båda rummen ägnades åt sydamerikanska samlingar, huvudsakligen bestående av resultat från prof. G. BOLINDERS två sista expeditioner till Colombia och Venezuela samt av generalkonsul TORSTEN HALLERSTRÖMS gåva från curipaco-indianerna m. m. I det större rummet utställdes nyförvärv från Afrika. Den mest framträdande och värdefullaste delen av dessa var direktören, major MAX WITTES, Wiesbaden, samling av vapen m. m. från Tyska Östafrika. Samtidigt visades här ett urval ur en samling från kpwessefolket i Liberia, skänkt av prof. G. BOLINDER samt två samlingar från Belgiska Kongo, skänkta av bergsingenjör AXEL LUNDGREN samt doktorinnan MARIA MOBERG. Dessa utställningar ha varit tillgängliga för allmänheten under de ordinarie visningstiderna och den sist nämnda var så ännu vid årsskiftet.

Följande skrifter, som helt eller delvis grunda sig på museet tillhörigt material eller utarbetats vid institutionen, ha utkommit under året:

BERGMAN, FOLKE, Archaeological researches in Sinkiang. Reports from the Sino-Swedish Expedition, Publication 7. Stockholm 1939. 258 s., 58 pl., 51 fig.

IZIKOWITZ, CARL GUSTAV, Etnografiska forskningar i Franska Indokina. Ymer. Stockholm 1939. 18 s., 10 fig.

LAGERCRANTZ, STURE, Zur Verbreitung der Monorchie. Festschrift B. ANKERMANN. Zeitschrift f. Ethnologie. 70. Jahrg. Berlin 1939. 10 s., 1 fig.

——, Zur Verbreitung des Klystiers in Negerafrika. Festschrift O. RECHE. Leipzig 1939. 11 s., 4 fig.

——, Zur Verbreitung des Geburtsstuhles in Afrika. Mitteilungen d. Anthropologischen Gesellschaft in Wien, 1939. 12 s., 1 pl., 4 fig.

——, A contribution to the study of anomalous dentition and its ritual significance in Africa. Statens Etnografiska Museum. Smärre Meddelanden n:r 16. Stockholm 1939. 43 s., 4 kartor.

LINDBLOM, GERHARD, Einige Benin-Bronzen im Staatlichen Ethnographischen Museum in Stockholm. Festschrift B. Ankermann. Zeitschrift f. Ethnologie. 70. Jahrg. Berlin 1939. 6 s., 8 fig.

——, Wire-drawing, especially in Africa. Statens Etnografiska Museum. Smärre Meddelanden n:r 15. Stockholm 1939. 38 s., 5 fig.

——, Der Lasso in Afrika. Einige ethnographisch-kulturgeschichtliche Notizen. Festschrift O. Reche. Leipzig 1939. 9 s., 2 fig.

LINNÉ, SIGVALD, Inkarikets guldskatter. Ett nytt fynd från Perus kusttrakter. Nordisk Familjeboks Månadskrönika. Stockholm 1939. 3 s., 2 fig.

——, Potato Problems. Nature. London 1939. 4 s., 3 fig.

——, Fornamerikansk konst och kultur. Ymer 1939. 28 s., 9 fig., 1 pl.

MONTELL, GÖSTA, Yung Ho Kung. Det kejserliga lamatemplet i Peking. Nordisk Familjeboks Månadskrönika. Stockholm 1939. 4 s., 11 fig.

——, J. PRIP-MØLLER: Chinese Buddhist Monasteries. Geografisk Tidsskrift. Köbenhavn 1939. 9 s.

SÖDERSTRÖM, JAN, A. Sparrman's ethnographical collection from James Cook's 2nd expedition (1772—1775). The Ethnographical Museum of Sweden, Stockholm. New Series. Publication No. 6. Stockholm 1939. 70 s., 24 pl., 5 fig.

Museets tidskrift »Ethnos» har under året utkommit kvartalsvis (sista numret dock dubbelhäfte) med inalles 184 sidor. Av de femton uppsatserna, behandlas material i museets samlingar i följande:

IZIKOWITZ, K. G., Traps from the Lamet and the Puli-Akha, Laos, French Indochina.

LINDBLOM, G., African harpoon arrows.

LINNÉ, S., Blow-guns in ancient Mexico.

MONTELL, G., Mongolian chess and chess-men.

SANTESSON, C. G., Pfeilgift aus Südwest-Afrika (Damaraland).

——, Pfeilgifte und ethnographische Notizen von dem Mentawei-Archipel.

Gerhard Lindblom.

Abessinsk målning med amharisk text.
Kejsarinnan Zaudito, Meneliks dotter (överst i mitten) ger middag i palatset. T. h. om henne diplomatiska kåren vid ett fyrkantigt bord, t. v. abessinska hövdingar kring inhemska korgbord.

(Ur greve Sten von Rosens gåva).

Abessinsk målning med amharisk text.
Ärkeängeln Mikael och djävulen.
(Ur greve Sten von Rosens gåva).

Korgar från dajaker i Holländska Borneo.
Masker och »häst», som användas vid dansen *koeda kepang,* Pekalongan, Java.
(Ur Rolf Blombergs samlingar).

Lerfigurer från staten Colima i Mexico.
Den s. k. arkaiska kulturen, som i Centralmexico blomstrade före azteker och tolteker, fortlevde i Colima och Michoacan till tiden för Amerikas upptäckt. Lerfigurerna bevarade sin primitiva karaktär, ehuru vissa typer ha en frihet i formgivningen, som i hela Fornamerika endast finnes motsvarighet till i Peru.

(Inköp genom bidrag från Riksmusei Vänner).

Uppsala 1940. Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B. 40117